

Бакай Максим Леонідович

*заступник начальника управління матеріально-технічних ресурсів
ПАТ «Укртрансгаз» НАК «Нафтогаз України»*

Бакай Максим Леонидович

*заместитель начальника управления материально-технических ресурсов
ПАО «Укртрансгаз» НАК «Нафтогаз Украины»*

Вакау Махум

*Deputy Head of the Department of Material and Technical Resources
Ukrtransgas Naftogaz of Ukraine*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ОБСЛУГОВУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ МАГІСТРАЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ ГАЗУ ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОРГАНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ОБСЛУЖИВАНИЯ ПРЕДПРИЯТИЙ МАГИСТРАЛЬНОГО ТРАНСПОРТА ГАЗА INNOVATIVE METHODS ORGANIZATION THE SYSTEM OF SERVICE GAS TRANSPORT ENTERPRISES

Анотація. Здійснено критичний аналіз інноваційних форм організації обслуговування виробництва заснованих на залученні персоналу до виконання окремих бізнес-функцій. Доведено необхідність їх застосування на підприємствах магістрального транспортування природного газу. Виявлено основні проблеми використання таких організаційних обслуговування в сучасних умовах функціонування підприємств.

Ключові слова: аутсорсинг, аутстафінг, лізинг персоналу, магістральний транспорт газу.

Аннотация. Осуществлен критический анализ инновационных форм организации обслуживания производства основанных на привлечении персонала к выполнению отдельных бизнес-функций. Доказана необходимость их применения на предприятиях магистрального транспортировки природного газа. Выявлены основные проблемы использования таких организационных обслуживания в современных условиях функционирования предприятий.

Ключевые слова: аутсорсинг, аутстаффинг, лизинг персонала, магистральный транспорт газа.

Summary. Carried critical analysis innovative forms of organization service maintenance based on the involvement of staff. Proved the necessity of their application at the enterprises transportation of natural gas is. Revealed the main problems of using such organizational services in the current conditions.

Key words: outsourcing, outstaffing, person leasing, gas transportation.

Ефективність діяльності та конкурентоспроможність підприємств газотранспортної галузі забезпечується не тільки раціональною організацією основних технологічних процесів, а й високим рівнем їх обслуговування. Як показує досвід розвинених країн, високу віддачу приносить інноваційний метод оптимізації витрат на обслуговування з використанням механізмів взаємодії виробничих підприємств з підприємствами сфери послуг [1]. Для підприємств газотранспортної галузі дана проблема є актуальною і необхідною для вирішення, оскільки якість наданих послуг прямо залежить від ефективності організації обслуговування виробництва.

Підвищення ефективності обслуговування газотранспортних технологічних процесів і виробництв

не забезпечується однією її складовою, а саме оптимізацією обслуговування на окремо взятих об'єктах, що створює певного роду проблему. Необхідно також оптимізувати співвідношення кількості об'єктів обслуговування, матеріально-технічних і трудових ресурсів в конкретній системі обслуговування (газотранспортному підприємстві) та взаємодію цих елементів системи в процесі обслуговування з виконанням завдань обслуговування окремих об'єктів, а також узгодження цих завдань з завданнями системи вищого ієрархічного рівня ПАТ «Укртрансгаз».

Зменшення витрат суспільної праці на ремонтне обслуговування виробництва повинне бути досягнуте не штучним витісненням сфери ремонту зі складу газотранспортного комплексу, а докорінною зміною

рівня управління, організації і технічного розвитку ремонтного виробництва, що склався, підвищенням якості проектування і надійності техніки, що випускається.

Світова практика містить широкий спектр технологій, що дозволяють враховувати вимоги мінливого бізнес-середовища функціонування та забезпечує підприємствам не лише обґрунтовані підходи до основних процесів діяльності, але й формування кадрового складу як за якісними характеристиками, так і за чисельністю з метою покращення та стабілізації роботи бізнесу. Зокрема, аутсорсинг — це інструмент управління підприємством, спрямований на підвищення ефективності та конкурентоспроможності діяльності, який передбачає укладання контракту між замовником і постачальником (аутсорсером) з метою виконання останнім як основних, так і другорядних бізнес-функцій замовника за певну плату, що зумовлює реорганізацію і оптимізацію підприємницької діяльності і, за необхідності, залучення тимчасового персоналу [1]. Передавання підприємством-замовником частини функцій на виконання аутсорсерів дає змогу зосередити увагу на основних видах діяльності, а отже оптимізувати виробничо-господарську структуру підприємства та підвищити його конкурентоздатність на ринку. Використання аутсорсингу у практиці господарювання підприємств має позитивний вплив на стан і результати діяльності обох сторін, оскільки кожна з них може зосередити власні ресурси на розвиткові своїх сильних сторін і перспективних напрямів діяльності [3, с. 14]. Застосування аутсорсингу (внутрішнього і зовнішнього) ремонтних бізнес-процесів на промислових підприємствах дозволить: по-перше виокремити ремонтне обслуговування в окремий бізнес-процес і таким чином можна буде формувати власну дохідність ремонтних робіт; по-друге як окремий бізнес-процес ремонтне обслуговування починає працювати на підвищення якості наданих послуг і відповідно підвищує власні показники ефективності діяльності; по-третє, скорочується витратність ремонтних процесів, відбувається їх оптимізація, тобто здійснюється корисна робота, не має простоїв ремонтних бригад; підвищується якість виконуваних робіт, якщо це зовнішній аутсорсинг — для забезпечення свого іміджу і отримання наступних замовлень на обслуговування виробництва, а якщо внутрішній

аутсорсинг — для підвищення ефективності діяльності та відповідно отримання премій та доплат.

Аутстафінг ремонтного обслуговування (англ. out — «зовні» + англ. staff — «штат») розуміють як виведення співробітників за штат підприємства-замовника та оформлення його в штат підприємства-підрядника, при цьому він продовжує працювати на тому ж місці та виконувати свої попередні обов'язки, але обов'язки роботодавця по відношенню до нього виконує вже компанія-підрядчик [2]. Можливості даного напряму ефективного організування обслуговування виробництва вказують на такі переваги його застосування, як: скорочення адміністративних витрат за рахунок оптимізації організаційної структури управління, залучення працівників в умовах ліміту штату чи разового проекту, зменшення негативних наслідків при вивільненні персоналу в умовах спаду виробництва.

За умов лізингу персоналу працівники весь час перебувають у штаті підприємства-провайдера, яке їх наймає, а потім віддає в «оренду» організації-замовнику. Ця послуга дає можливість підприємству-замовнику швидко змінювати кількість персоналу залежно від ситуації та обсягів діяльності. Також лізинг персоналу може передбачати формування штату підприємства. Зарубіжні кадрові агентства формують штат лізингових працівників, враховуючи попит на ринку праці [3].

Отже, враховуючи особливості функціонування підприємств у сучасних умовах, перед ними постає проблема формування адаптаційного потенціалу, удосконалення застосування нестандартних методів адаптації підприємств, персоналу для забезпечення успішної комерційної діяльності, а саме орієнтування підприємства на ту діяльність, яка приносить найбільший прибуток, тоді як інші допоміжні та обслуговуючі функції ефективно виконувати на основі застосування новітніх механізмів їх організації таких як аутсорсинг, аутстафінг, лізинг персоналу та ін. Через недостатній досвід і відсутність нормативно-правового регулювання деяких інноваційних підходів до організації обслуговування виробництва створюються передумови некоректного, ризикованого їх застосування з дерегуляцією трудових відносин, тобто супроводжується прекарізацією, це формує необхідність пошуку шляхів удосконалення його застосування.

Література

1. «Нафтогаз» монополізував реверс. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://forbes.ua/ua/nation/1373775-naftogaz-monopolizuvav-revers>. — Назва з екрану.
2. Кучинський В. А. Ефективність організації систем ремонтно-технічного обслуговування обладнання машинобудівних підприємств: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / В. А. Кучинський; Нац. техн. ун-т «Харк. політехн. ін-т». — Х., 2009. — 20 с. — укр.
3. Іванова А. І. Маркетингові інновації в контексті взаємодії підприємств сфери виробництва та послуг на основі використання аутсорсингу / А. І. Іванова // *Бізнес Інформ*. — 2014. — № 2. — С. 371–377. — Бібліогр.: 19 назв. — укр.